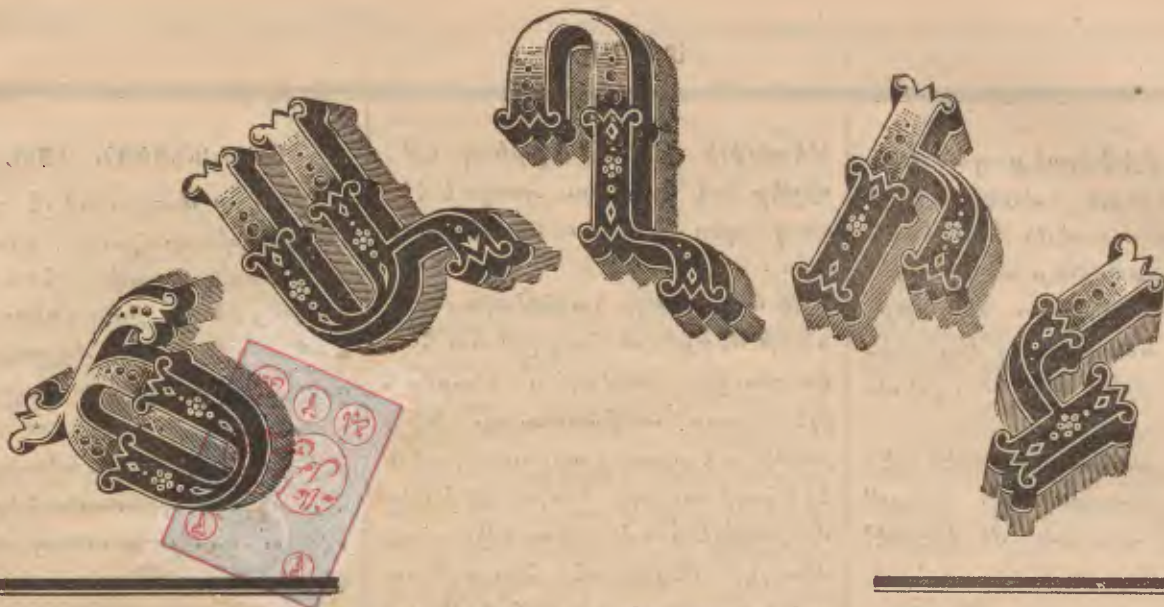

Ծանուցման առիդը 2
Առաջին երեսը 5

ՄԱՆՆԵՍ ԱՅԳԱՅԻՆ

Gérant responsable
A. SAKAÏAN

ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորեքշաբ-
թի եւ Շաբաթ օրերն :
Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 400 շաբաթ արժաթ,
— վեցամսեայն 50. — Գաւառաց համար 115 ղըշ, վեցամսեայ 60

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արտօնատէր եւ Տնօրէն Անտօն Սաքաեան,
Կ. Պոլիս, Պապը Ալի ճառատէսի թիւ 20:
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք ետ չեն տրուիր :

Թիւ 48 ա. ՏԱՐԻ

ԳԻՆ 40 ՓԱՐԱ

1887 ՅՈՒՆԻՍ 6 ՇԱԲԱԹ

ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Միութիւնը երկու նշանակու-
թիւն ունի. ամեն կիւսակցու-
թիւն ինքզինքը միութիւն կը
դաւանի. բայց ժողովրդեան զատ
զատ կուսակցութիւններն՝ միու-
թիւն ըլլալովն ինչ հանդերձ ամ-
բողջութիւն՝ այսինքն բուն մի-
ութիւն չեն. Այժմու Հայ Դա-
թիկ ազգայնոց միութեան խըն-
դիրն ալ յիշեալ միութեանց որ
տեսակէն ըլլալիքը դեռ ոչ ոք
գիտէ. զի բուն միութեան մը
գոյացումը ստանձնող ժողովը իւր
նիստերն, խորհրդաւոր գաղտ-
նեաց հաստը վարագործով մը կը
ժածկէ միշտ, այնպէս որ հետա-
քըքներէն առտուն կանուխ ել-
նողն քմածին նորոյր մը կը տա-
րածէ :

Երեկ Ղալաթիա քրտարանի մը
մէջ հետեւեալ խօսակցութիւնը
կըլլար :

— Եննի հավատիս իշխման մի
Արթինիկ աղա :

— Դոնսօլիտ թէլէկրաֆը եւր-
սէ՞ք մի կէլմիշ :

— Խայըր ճանըմ իշնէ տէլիլ
միլլէթնէ. պու կիւն Բրօթէ իմ-
զալանաճաք :

— Բրօթէ՞ մի . . .

— Եօք Սէտլիճ. իբի թարա-
ֆըն մուրախասլարը պու կիւն
սօն տէֆա մէճլիսէ թօփլանա-
ճարլար բրօթէի իմզալամայա :

— Էյի հաթըրմա պրաքտըն,
պու բրօթէ նէտէն իպարէթ ի-
միշ պանա պիր էթըրաֆլը մալիւ-
մաթ վէրսէնէ :

— Տօղըրուսունու իստէրսէն, է-
սասէն տահա գիմսէ պիլմէյօր
օնու, հաթտա բրօթէի գալէմէ
ալան տա ումամ քի էթըրաֆլը
պիլսին :

Դուրսէն լրագրածախին մէկը :

— Պո՛ւ կիւնքի չըքան Մէճ-
մուա :

— Հահ, չիմտի տօղըրու հավա-
տիսի պուլնտան ալըրըղ . . . պաք-
սանա զազէթաճը, պիր Մէճ-
մուա վէր :

Լրագիրը առնուելով, անհամ-

բեր հետօքըքըրութեամբ ընթեր-
ցողը բոյորեցին :

— Աղգային—Թարաֆէյն մու-
րախասլարըմըղ, պու կիւն եէ-
նիտէն ինիգատ իլէ կէշէն իճթի-
մատէ զուհուրա կէլէն միւշքիւ-
լաթըն տէֆի չարէսինէ միւշա-
քէրաթ իտէճէք տիր :

— Հահ, պագալըմ նէ՞ իմիշ չու-
միւշքիւլաթ :

— Հէր իբի թարաֆա, բէվէր-
սուրուս մուղիր տիր հուգուգը
միլիյէյի միւլիլ տիր . . .

— Մուլիլ նէ տէմէք տիր :

— Տուր գարտաշ, լաղըրտընըն
կէլիշինտէն աղնաեապիլիբօք աղ-
նաեաճաղըղ, զիրա մուրախաս-
լար մէճլիսի միւշաքէրաթը կիպի,
մէճմուանըն պու պապտէ դուլ-
լանտըղը լիսանտան հիշ պիր շէյ
աղնաշըլմանօր :

— Էյ գարտաշ օգու պիթիր
չունու պագալըմ նէ՞ իմիշ :

— Պիր մէսէլէյէ ալէադատար
օլան էֆքեարըն միւլթիլիֆ օլ-
տուղու գաթիէն վէ բէսմէն թէ-
հազգուդ իտիպ, օ մէսէլէտէն

տօլայը միւթէֆէրրիք օլան էֆ-
քեար պէյնինտէ մուգարէնէթ
հուսուլինին ատէմի իմքեանը
գապիլի թասավվուր տէյիլ տիր:

—Աղնալըլար, պու եաղտըք-
լարը, պիր սաաթ էվէլ միլէթին
պիրէշմէսի իչին պիր տուվա օլ-
մալը:

—Տօղրուսունու իստէրսէն պէն
պիր չէյ աղնայամատըմ. ճանըմ
միւգաքէրէ օլունան մէսէլէ Իէ՞
տիր, պիզտէ աղնասաք օլմաղ մը
պէլքի պէն էսասընը աղնատը-
ղըմտա օնլար պիրէշմէտէն պէն
գէնտիլիլիմտէն պիրէշիր, եա-
խօտ պիւսպիլթիւն այրըլըրըմ,
պէն տէ միլէթտէն տէյիլմիլիմ:

—Տահա պէլլի տէյիլ, պէօլէ
չէյէ աճէլէ օլմաղ իշտէ մուրախ-
խաս վէգիլէրիմիզ մէճիս էտէ-
յօր սէնին ահալի տէտիկին եէ-
թիշմիշ գըզ կիպի տիր, բէտէյ-
լէր քէնտի թէնսիս իթտիլէրի
պիր տէլիգանըյա նշանլարար,
տիլյիւն օլուր պիթէր գըզլար
քէնտիլէրէ գարըշամաղլար, սէօզ
բէտէրտէ պիթէր:

—Տէմէք քի պու պիրլիք մէ-
սէլէսինէ օլմուշ պիթմիշ նազարը
իլէ պագալըմ:

—Հէ գարտաշ, ան եէրինտէն
հապէրիմ վար տէյօրուս սիզէ:

Այս միջոցին գարձեալ դուր-
սէն լրագրածախին մէկը կը պօ-
ռար:

—Շիմտիքի՛ չըքան ճէրիտէի
Շարգիլէ . . .

—Շունտան պիր ճէրիտէ ա-
լալըմ. նէ գատար օլսա բէսմի
սայըլըր . . . պաքսանա զաղէթա-
ճը, պիր ճէրիտէի-Շարգիլէ վէր:

Ճէրիտէի-Շարգիլէն առնուե-
լով, այս անգամ գարձեալ բո-
լորակ մը կազմեցին:

—Տօղրու հովատիսի չիմտի
պուլտան ալըրըզ:

—Ազգային —իքի թարաֆըն
մուրախխասլար հազարաթը, տէ-
ֆաթլէ ագտը իճթիմա իտէրէք

թէաթիլի բէյ ու էֆքեար իթ-
միշլէր իսէ տէ, պու պապտէ հէ-
նուզ պիր գարար վէրմէմիշլէր
տիր:

Անճագ պաղը կաղէթալար՝ մէ-
սէլէի մէզքիւրէ հագգընտա հա-
վատիս վէ միւթալէա թարիգի
իլէ պաղը սաֆսաթալար նէշը
իթմէքտէ օլտուրլարընտան, պէյն
էլէհալի տախի կիւյա զէվաթը
միւշարէլէյհիւմ թարաֆընտան
մէսէլէի մէզքիւրէ հագգընտա
շու եա պու գարար վէրիլմիշ օլ-
տուրուլնա տայիր չայիեալար զու-
հուր իթմէյէ պաշլամըշ իսէ տէ,
պալէտտէ պէեան օլունտուրու
իւզրէ պու պապտէ հէնուզ հիշ
պիր գարար վէրիլմիշ օլմալըպ,
իշ եալընըզ թէաթիլի էֆքեար-
տան իպարէթ պուլունմագտա
տըր:

—Պու նէ՞ . . . չիմտի պուլնա-
րըն հա՞նկըսընա ինանմալը:

—Գարտաշ Մէճմուտա պիթ-
տի տէմէյօրըտը եա, եալընըզ
պիթմէսինէ տուա իտէեօրըտը:

—Պէնիմ էֆքեարըմ, իքի թա-
րաֆըն պիրէշմէսի հէր հալտէ
միլլէթէ խալըլը օլուր:

Այս խօսակցութիւնը մէջ բե-
րինք իբր ընդհանուր Հայ Գա-
թիլի ազգայնոց միակ համոզու-
մըն, և ըստ մեզ երկու կողման
Մեծ. Պատուիրակը պէտք չէ կա-
րեւորութիւն ընծայեն՝ կարեւո-
րութիւնը կորուսած թէվէրսու-
րուսի անուանական գոյութեան:

Ճշմարիտ է որ առանց երկու
կողման զիջումի, միութիւն գո-
յացնելը կարելի չէ. երկրորդա-
կան խնդրոց մեծ կարեւորու-
թիւն չտալով, ընդհանրութեան
բարւոյն աշխատողներն անկարե-
լի է որ միութիւն չը գոյացնեն,
ուստի յուսով ենք որ երկու
երկպառակեալ մասանց մէջ սի-
րոյ և միութեան կապը պիտի
ամրապնդուի ըստ փափաքանաց
հանրութեան:

ՁՄԻԻՌՆԱԿԱՆ ԴՈՐԾԵՐ

Անշուշտ մոռցուած չէ որ Ամեն.
Ս. Պատրիարք Հայրը, ըստ որոշ-
ման Խառն Ժողովոյ, հեռագրաւ
Ժանուցած էր Զմիւռնիոյ Ս. Ա-
ռաջնորդին որ մայրաքաղաքս
ղրկէ Շահպաղլեան յակօր վար-
դապետը:

Զմիւռնիոյ Ս. Առաջնորդը սոյն
հեռագրոյն պատասխաներ է թէ
«Պարտաւոր չէ գործադրել Ազգ-
կեդր. վարչութեան սոյն որո-
շումը»:

Այս մասին մեր դիտողութիւ-
նը յաջորդ. թուով:

Գոհութեամբ կիմանանք թէ
վեհ. Սուլթանը Շէֆազաթի
երկրորդ աստիճանը շնորհած է
կայս. անձնակա՛ն Գանձուն նա-
խարար վսեմ. Յակօր փաշայի մօր,
Աղնուափայլ Տիկին Նեկտար Գա-
ղազեանի:

Բերա Բանկալթիի Ազգային
գերեզմանատան Ս. Լուսաւորիչ
եկեղեցւոյ տօնախմբութեան առ-
թիւ, վաղուան կիրակի օրն Բե-
րայի Գարօղիչ Արժանապատիւ
Տ. Ներսէս Ծ. վարդապետ Արս-
լանեան հանդիսաւոր Ս. Պատա-
րագ պիտի մատուցանէ, ի միւսի-
թարութիւն բարեպաշտ Ժողո-
վրդեան:

ԿՏԱԿԻ ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

«Արեւելք»ի 25 Մայիս թիւն ա-
ռատածեռն, մարդասէր և ազգասէր
Գարակէօղեան եղբարց ի խաշ ելեալ
կտակին վրայ խմբագրական յօդ-
ուած մը հրատարակելով այլ և այլ
գիտողութիւններ կընէ, որոց մէջ կը
գտնուին նաեւ հետեւեալները.

«Անոնք որ կենդանի են ամեն
վայրկեան ազատութիւն ունին ետ
առնելու իրենց խոստումներ և այս
պարագային մէջ կը գտնուին Տիգ-
րան էֆէնտի միւս հարազատը: Կը-

տակը վաւերական է յետ մահու միայն» :

«Կենդանի» բառը հոս «ողջ» կենդանակէ կարծենք , բայց ի՞նչ ալ նը շանակէ՝ չիոթելու չէ այն կենդանիներն որ ամեն վայրկեան ազատութիւն ունին ետ առնելու իրենց խոստումներ այն կենդանիներուն հետ որ ամեն վայրկեան ազատութիւն ունին յարգել իրենց բերնէն ելած խոսքն և կատարել իրենց խոստումները :

«Կտակը վաւերական է յետ մահու միայն» Բացատրութեան կարօտութիւն չունի այս , ըստ որում մեռեալներն չեն կարող խօսիլ որ ազատութիւն ունենան ետ առնել իրենց խոստումներ : Անոնք ալ իրենց յատկութեան օրը կրնան պահանջել իրենց նուէրները :

Այդ սկզբունքով ամեն մարդ կարող և ազատ է ուրեմն ազգին կտակ մընել—մանաւանդ երբ Պատրիարքարանի միջնորդութեանը կարօտի մէկ կնճալի գործը կարգադրելու համար կամ հրասարակի վրայ ինքզինքն ձրիաբար հարուստ , առատաձեռն , մարդասէր համբաւելու համար կամ անանկ պատճառներու համար որոց թուումն չատ երկար կրէլայ—և տասն տարիէ կամ քսան տարիէ յետոյ ազատութիւն ունենալ այդ խոստումն չկատարելու և չկատարելու ազատութիւն ալ վայելել :

Ի՞նչ գեղեցիկ ազատութիւն . . . Երբէք չպիտի հաճէի վայելել ասանկ ազատութիւն մը :

Խօսք տալ և խօսքն ուրանալ նուէր տալ և նուէրն ետ առնել կրնան արգարանալ օրէնսգրտական տեսակէտով բայց կը դատաւարտուին միշտ բարոյական տեսակէտով :

Տասներկու տարիէ հետէ Գարակէօզեան կտակի մը գոյութեանը վերայ կը խօսուի Ազգ. լրագրաց մէջ , մինչեւ իսկ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՇԱՐԻՎԱՐԻ անուն ազգային թերթը ծանուցած էր այն ատենները թէ Գարակէօզեան եղբարց նուէրով կառուցանելի վարժարանին «իրատէն» Բ. Գուռն շրջուած էր :

Առջի բերան լրագիրները կը գրէին :

—Վարժարանին ծրագիրը պատաստուելու վրայէ , կը պատրաստուի , պատրաստուեցաւ , հոյակապ շէնք մը պիտի ունենայ ազգը շնորհիւ Գարակէօզեան եղբարց որոց անունները մեր սրտերուն մէջ անջնջելի կերպով պիտի դրոշմուին : Կեցցեն Գարակէօզեան եղբարք , յաւերժ կեցցեն , կեցցեն ու կեցցեն :—

Կեցցեն , մենք ալ բան մ'ըսած չունինք ա՛ :

Ամիսներ անցան և լրագիրը կըսկսէին նորէն գրել թէ վարժարանն ի մօտոյ պիտի կառուցուի , վաճառակալութեան վարժարան պիտի ըլլայ , թէ վաճառականութեան դասեր պիտի տրուին միայն թէ այս վարժարան խիստ պատուաբեր պիտի ըլլայ ազգին , թէ՛ օրհնեալ ըլլան Գարակէօզեան եղբարք թէ՛ միտնջենական յիշատակաց արժանի գործ մ'ըրին թէ՛ Աստուած միայն տեղ տասնապատիկ , հարիւրապատիկ , հազարապատիկ և բիւրապատիկ պարգեւեաց իրենց , թէ օրհնեալ ըլլան , թէ օրհնեալ ըլլան , թէ երիցս օրհնեալ ըլլան ու ըլլան :

Ըլլան «պապամ» ըլլան , մենք կռիւի մարդ չենք :

Գանի մը տարիներ անցան և լրագիրը ծանուցին թէ շինութեան գործը քիչ մը պիտի յապաղի :

—Ինչո՞ւ .

—Նուէրը թշնամի է եղեր :

—Ե՛լ թուղթը ջուրն է ինկեր :

—Ջուրը չէ ինկեր բայց շատ ինկեր է :

—Թող վերցնեն , ինկեր է նէ :

—Նուէրը քօնսօրիտ է եղեր մինչեւ որ չբարձրանայ :

Ժողովուրդը Գարակէօզեան եղբարց օճիքը թողուց և սկսաւ քօնսօրիտին փակչիլ .

—Քօնսօրիտը քանի՞ դրու է այսօր , Վաղը քանի՞ դրու ըլլալու յոյս կայ , ինչո՞ւ համար չբարձրանար կոր քօնսօրիտը , ինչո՞ւ համար կիյնայ կոր , Գարակէօզեան եղբարք ի՞նչու համար ատանկ ելնող իյնող բանը նուէր կենդանոր , արդեօք Գարակէօզեան է՞ ֆէնտիք կհամոզեն կոր քօնսօրիտն որ իյնայ ու վարժարան չիինեն , ի՞նչ է այս քօնսօրիտին բռնած ընթացքը :

Վաճառականութեան վարժարանին բախտէն կամ Գարակէօզեան եղբարց բախտէն քօնսօրիտն իյնալով ինկաւ :

Ժողովուրդը չյուսահատեցաւ սակայն : Ամեն օր իրարու կը հարցնէին .

—Երբ պիտի բարձրանայ Գարակէօզեան վարժարանը :

—Երբ բարձրանան քօնսօրիտները : Ժամանակ անցաւ և ահա օր մը Ներսէս Պատրիարք յատենի Ընդհ. Ժողովոյ յայտարարեց թէ Գարակէօզեան եղբարք պիտի գործադրեն իրենց խոստումը :

Երեսփոխանը յոտս կացին և շնորհակալութեան քուէ տուին Գարակէօզեան եղբարց որք սիրով առին և ցարդ կը պահեն զայն : Մեր ազգն այսպէս է . ստակը չառած ընկալագիր կուտայ :

(Ներսէս Պատրիարքի յայտարարութիւնն կե՞ղծ էր , Գարակէօզեան եղբարք խոստացեր էին ասանկ բան մը , կամ հանգուցեալ Ս. Պատրիարքի միջնորդութեամբ գործ մ'ունէին լիննցնելու : Այս հարցմանց պատասխանները մութ են մեզի համար) :

Ժողովուրդը կսկսի նորէն տուներու մէջ , սրճարաններու մէջ , շոգենաւներու մէջ , գոյել Գարակէօզեան եղբարց նուէրն , Եւրոպական լրագիրք արձագանգ կուտան , Անդշիոյ լրագիրք իսկ կը գրեն Անգղիոյ «պամայի» Փապրիքաները կը կարդան , ամեն տուն Գարակէօզեանց անունը կը յիշուի , շատերն ալ անոնց պատկերները շրջանակի մէջ կանցունեն ու իրենց սրահները կը կախեն :

Թող կախեն , որու հոգ , նուիրատուները չեն կախեր կոր ա , անոնց պատկերները կը կախեն կոր :

Մինչ այս մինչ այն և ահա օր մը յանկարծ սրահներու պատերը յերկուս կը բաժանին , պատկերները վերուստ ի վայր կը պատառնին , օրհնութեան միմունջը չեն թափ բերաններէն : Ինչու , Գարակէօզեան եղբարք կենդանի են եղեր և ազատութիւն և իրաւունք և մինչեւ իսկ դիւցազնութիւն ունին եղեր իրենց խոստումն ուրանալու : Տիգրան է՞ ֆէնտի միայն կը բարեհաճի եղեր

2—3000 ոսկի տալ պայմանաւ որ իրենց կտակին կամ նուէրին կամ խոստման վերաբերեալ թուղթերն իրենց դարձուն Պատրիարքարանէ:

Ո՛հ, կարի է առասպելս . . . խնդիրը դադրեցաւ այլ ևս Գարակէօզեանի խնդիրը ըլլալէ, այս պարգապէս «գարակէօզ»ի ու «հաճի էլ վատ»ի խնդիրը դարձաւ: Այլ «հէյալ» պիտի խաղցնենք:

Եթէ նուէր կամ խոստում չկայ՝ ինչ գրուած կայ Պատրիարքարանէն ետ պահանջուած թղթոց մէջ, եթէ անոնց մէջ Գարակէօզեան եղբարց նիւթական կամ բարոյական բայց մանաւանդ նիւթական շահուց միաստկար բան մը չկայ՝ ինչու համար զանոնք ետ առնել կուզեն:

Այս ամենն անհասկնալի է և պիտի մնայ մեզի:

Ըստ մեզ միակ և ուղիղ ճանբայ մը միայն կայ այս խնդիրը կարգադրելու համար:

Ազգ. Պատրիարքարանն իւր դիւանը մտած թուղթերն դիւանէն դուրս չհանելու սովորութիւնը կը պահէ: Ազգ. Ժողովն յոտնկայս հանդիսաւոր կերպով ետ կ'առնէ իւր շնորհակալութեան քուէն ի ներկայութեան Գարակէօզեան եղբարց, կամ ի բացակայութեան նոցին եթէ չհաճին ներկայ գտնուիլ: Ազգ. Ժողովին այս նիստին ատենագրութիւնն կը հրատարակուի Ազգ. բոլոր լրագրաց մէջ ինչպէս նաեւ Եւրոպական այն լրագրաց մէջ որ Գարակէօզեան եղբարց այս մարդասիրական գործն գովեցին և փառաբանեցին:

Գարակէօզեան եղբարց ալ կըսենք.

—Շնորհակալ ենք ձեզմէ ո՞ր րակէօզեան եղբարք, բաւական է որ ազգին բարիք մ'ընելու խորհուրդը յղացեր էք, հոգ չէ թէ այդ խորհուրդն չէք կրցած ծնունդ տալ: Ազգը ձեզմէ բռնի նուէր չուզեր: Նրա՛յք ի խաղաղութեան:

Նրեք չորս հազար ոսկի նուէր եթէ անհատի մ'ըլլար՝ տարակոյս չկայ թէ պատկառելի նուէր մը կը գաւառար, իսկ այդ գումարը ոչինչ բան մ'է ազգի մը համար, մանաւանդ երբ

ազգին արժանապատուութեան վընասելու հանգամանքն ունի: Եթէ այդ գումարով ազգը պիտի վերականգնի վա՛յ այդ ազգին, իսկ եթէ այդ գումարով պիտի կործանի, դարձեալ վա՛յ:

Ինչպէս կը տեսնուի որ կողմ ալ դառնանք վա՛յ կենէ մեր դէմը:

Փրկենք ուրեմն զոնէ ազգին արժանապատուութիւնն եթէ կուզենք ազգային շահուց համաձայն լուծում տալ այս խնդրոյն: ՇԱՏՊՈՅ

Մ Ի Ս Ա Ֆ Ի Ր

(կէչէն նիւստէտէն)

Կոմիտաս աղանձն՝ պու հաֆթա մալի պանա եիրմի լիրայա օլտու տիյէ սիթէմի, Եֆիմի տուտուեա բէք կիրան կէլէրէք հիտտէթլէ տէտի:

—Պիր ատամ էվէնմէյէ չըքըչըրոս հէր շէյի կէօղիւնէ արմալը:

—Տէմէք քի էվէնմէյէ չըքըչան, դիւլ բէրիշան օլաճաղըմ տիյէրէք էվէնիւր էօյլէ մի:

—Եօք. սանքիմ տէմէք իտէրիմ քի էվինէ մասրաֆ իտէմէ. եէճէք ատամ էվէնմէզ:

—Նէն էքսիք տիր սէօյլէսէնէ պագալըմ:

—Նէմ էքսիք օլաճաք, պիր միսաֆիր կէլիօրոսա տիւնեալարը աշաղա էնտիրիեօրսուն. հէրքէսէ տէ միսաֆիր կիտէր ամա պու գատար թէլաշ իթմէզլէր, այըպ տըր այըպ կոմիտաս աղա . . .:

—Շիմտի չըլտըրաճաղըմ, պէօյլէ միսաֆիրիք օլո՛ւր մու, օն դիշի պիր ատամըն էվինէ կիտիպ այլարճա օթուրուրլա՛ր մը:

—Գա տահա գաչ կիւն օլտու կէլտիքլէրի:

—Սէն պու բօլիթիգալը էլտէն պըրագմատըքճա օնլարն գասըմա գատար կիտէճէքլէրի եօք:

—Գա ճանըմ էլիմտէ տէյիլ նէ եաբալըմ, խօրեաթլըք իտէմէմ,

րուսուումու նէ իսէ օնու եաբաճաղըմ:

—Տէմէք քի օնլար կիթմէյէ գալըտըքճա՝ սէն պըրաբմայաճաքսըն էօյլէ՞ մի, րուսում տէտիղին պո՛ւ մու տըր:

—Եյ զահէր կիտէճէքլէրի վադըթ, գալընսաղլըղըլա տէրլէրսէ, հայտէ ուղուր օլա կիտին արթըք տէլիմ էօյլէ՞ մի:

Կոմիտաս աղա տիւշիւնտիւ քի էֆիմի տուտոււնուն տախի պիր աղ հագգը վար, կէլէն միսաֆիր սալկը իթմէլի, էվ սահիպի հէր հալտէ ֆէրիզէտէն պուլունան նէզաքէթի իտէճէք տիր. հալ պու քի պու զայլէյի տէ պաշընտան սալմաեա պիր եօլ տիւշիւնիւպ տուրուրքան հաթըրնա պիր թէրթիպ կէլէրէք էնլինէ տէտի:

—Հագգըն վար Եֆիմի սէնին եիւզիւն թութմայօր օնլար տա սալկը իթմէյօր. ֆագաթ մալի պիզէ բէք չօղա օթուրուեօր, պէն պունա պիր եօլ տիւշիւնտիւմ ամա ըէճա իտէրիմ եօք տէմէյէճէքսին:

—Գա պէն իտէ՛րիմ քի պէօյլէ տար վագըթտա աղըր մասրաֆ ալթընա կիրէսին, սանա օլան պանա տըր նէ՛ . . .:

—Ա՛խ պիլիրիմ քի սէնտէ իստէմէզսին ամա, եիւզիւն թութմազ. շիմտի պէնի տիյնէ. արթըք պիր շէյ տիր օլտու, պիր հաֆթա տահա գալաճագլար. կիտէճէքլէրի կիւն սէն եաթաղընտան չըքմա . . .:

—Ագչամա գատար եաթաքտա օթուրուրլո՛ւր:

—Եօք ճանըմ եարըմ սահաթ գատար եալանտան հաստա օլ, պէն օնլարը նէ եաբար եաբար եօլա գօրոււմ:

—Պաք պունու էյի տիւշիւնտիւն:

—Նէ եաբալըմ պիր աղ րահաթըք եիւզիւ կէօրիւրիւզ:

Պէօյլէճէ գալի գարար էթ-

տիրապետն սողրա էրթէ կիւնիւ իւր կիւնտէն սէօյլէնիլէն պէնտլէրէ կիտիլտի, Կոմիտաս աղա երնէ մէծպուր օլտու գէսէսինին աղ- զընը աչմաղա :

Վէլհասըլ հէր կիւն պիւրէր սէյրանկեահէ կիտիլէրէք զէֆը ու սէֆա իլէ պիւր հաֆթա տա- հա կէշտիբաէն սողրա, բա- զար իրթէսի սապահը միսաֆիր- լէր կիթմէկէ հազըրլանտըլար :

Էֆիմի տուտու պու տէֆա սէօզիւնտէ տուրուպ, էնքաս- տէն խասթա օլտու վէ եաթա- զընտան չըքմատը :

Կոմիտաս աղա սալօնտա օ- թուրմուշ հէնուզ գահվէսինի իչ- մէքտէ իքէն, Ուսկուկ տուտու շաբկասընը գօյմուշ կիթմէք իչին թէքմիլ հազըրլանտըլ, սալօնտան իչերի կիրտի :

—Գալըն սաղլըղըլա Կոմիտաս աղա, նէ գատար թաճիլլիք վէր- տիք իսէ աֆէտինիլ :

—Նէյէ թաճիլլիք վէրէսինիլ, օ նէ՛ լազըրտը վարըն սաղլըղըլա :

—Էֆիմի տուտու նէրտէ, տա- հա օնա աթիօմու տէմէտիմ :

—Պու սապահ պիւր աղ քէյֆի եօք տա եաթաղընտան չըքմա- տը, պանա ըէճա էթտի քի թա- րաֆընտան ալֆընըղը տիլէյիմ :

—Աճապա սողրաք ալտը, նէ օլտու :

—Եօք ճանըմ շէօյլէ ուֆաք պիւր միյտէ աղըսը, պիւր շէյ տէյիլ. սէօյլէտի քի Ուսկուկ տուտու հիշ ֆէսֆէսէ իթմէսին, էյէր կիտէճէքլէրսէ իքի վաբօ- ըըյլա կիթսինէր քի բահաթ իթ- սինէր, օ վաբօր չօք իսկէլէյէ օղրամաղ, չիմտի սահաթ իքիյէ շէյրէկ վար, տահա պիւր շէյրէկ վաթընըղ վար :

—Չըգայըմ պիւր պագայըմ նէ օլտու, աիւն ագչամ պիւր շէյի եօղուտը :

—Երնէ պիւր շէյի եօք մատամ, նաֆիլէ եօրուլմալըն, հաֆիֆ

բէք հաֆիֆ պիւր նէվաղիլ, իքի անգսըրըլտա կէչէր, ուշաղը կէօն- տէրէյիմ պիւր համալ կէթիրսին :

—Մուամմէր օլուէն, Յուսէֆիկ կիտէր կէթիրիւր. համալը կէթի- ըրնէյէ գատար, պիւր եօքարը չըգայըմ :

—Նաֆիլէ եօրուլմալըն, ինա- նըրսան պիւր շէյ տէյիլ, զահմէթ էթմէյին . . .

Դիմ տիյնէր, Ուսկուկ տուտու աճէլէ Էֆիմի տուտուէն օտա- սընա չըքտը, Կոմիտաս աղա տա- խի շարնաչար քէնտի տէ եօ- քարը չըքտը քի եէնիտէն ըու- սուլմ, բսիթիքա մէսէլէսի չըք- մասըն օրթայա տիյէ :

—Էֆիմի տուտու նէ՞ն վար, նէ օլտուէն, պէյնըլին տէ սօլմուշ :

—Մէրաք իտէճէք շէյ տէյիլ Ուսկուկ տուտու, տահա թուա- լէթինի էթմէմիշ տիրտէ օնտան տըր :

—Կոմիտաս աղա պաք, հարա- րէթի տէ վար. Էֆիմի գըղըմ նէ՞ տուլաեօրսուն :

—Պիւր աղ ըհաթըմ եօք, սը- նըրլարըմտա պիւր կէվէքլիք վար, եիւրէյիմ էգիլիօր :

—Չափըճակ պիւր հէքիմ կէ- թիրտէյիմ :

—Պէ ճանըմ թէլաշ իտէճէք շէյ տէյիլ, գահվալթը էթմէտի տէ օնտան տըր եիւրէյինին էգիլ- մէսի :

—Պաք շուհա պաք, պէն իսէ հազըրլանտըմ քի պու կիւն էնէ- յիմ տէյի :

—Նէ՞ կիթմէեէճէքմիսին . . .

—Պու հալտէ պըրազըպնասըլ կիտէյիմ. Վիչէն պու կիւն էն- սին տէ հապէր պրաքսըն քի պու հաֆթա տա կէլմէյէճէքլէր տէ- յի :

—Բէք պօշ եէրէ ֆէսֆէսէ է- տէյօրսուն, պիւր սահաթ սիւր- մէզ եաթադտան գալըար :

—Նէ՛ սէօյլէեօրսուն Կոմիտաս աղա ֆէսֆէսէմէ էլվէրմէզ, էյի օլուհայա գատար գալըրըմ :

(Տէվամի)

ԳԼԹՐԻՉՄ

Իքի կէնճ գատըն քի գըղըք- լարընտա պիւրպիւրիլէ զայէթ տօսթ իտիլէր, հայլը սէնէլէր եէքտիլէրի կէօրմէմիլլէր իտի, սօն տէֆա Սիլօղստա վէրիլէն պիւր գօնսէրտէ պիւր պիւրիլէրի իլէ պուլուշտուղլարընտա, զայէթ սէվինճ իլէ պիւրի տիլէրինէ սօր- տու :

—Ահ տիւրարէմ նէ գատար վաղըթտըր սէնի կէօրմէտիմ, մէ- սո՛ւտմըն :

—Էվէթ, էվէնտիմ իյի պիւր գօճամ վար :

—Թուալէթին իչին մասրաֆը գըսքանմաղ եա :

—Օհ, ապա, սէնէտէ 300 ի- րայա գատար թուալէթիմ իչին մասրաֆ իտէր, սէ՞ն նասըլսըն իշալահ իյիսին :

—Ահ, պէն տէ էվէնտիմ վէ զայէթ իւրըլ թամահքեար պիւր գօճամ վար, իշտէ պաք շու ա- շաղտա գըրմըղը պըյըքը սարը գիբրիլի քի պիւր կէօզիւնիլ գա- բամըլ, թէք կէօզիւ իլէ պանա պագըյօր :

—Նիչին իքի կէօզիւ իլէ պաք- մայօրտա, թէք կէօզիւ իլէ պա- քըյօր :

—Էգօնօմի օլտուն տէյի :

Սաղըրըն պիւրի խասթա պու- լունան պիւր տօսթուհու կէօր- մէյէ կիտէր. ֆագաթ քէնտինին սաղըր վէ տօսթուհուն քէյֆսիլ- լիկի իսէ աղըր օլտուղունու պիւ- տիկինտէն, խասթանըն իւզիւլ- մէսինէ մէյտան վէրմէմէք իւզըէ, իտէճէկի սիւալ ճէվապը էվէլին- տէն զիհինտէ գարարաշտըրա- րաք, խասթանըն նէգալինէ կի- տէր :

—Վաղթը շէրիֆլէր խայր օլ- տուն, նասըլսըն իյի միսին :

—Բէք ֆէնայըմ :

—Օհ, չօք շիւքիւր, հէքիմի-
նիդ քիմ տիր:

Հասթանըն պիթթապ ճանը
սըքըլարաք ճէվապէն տէտի:

—Շէյթան:

—Օհ ալէա, բէք ուստա վէ է-
յի պիր հէքիմ տիր, բէրհիդ թէն-
պիհ իթտի՞ մի նէ՞ եէյօրսուն:

—Ձըքըմ . . .

—Օխ, օխ աֆիյէթ օլսուն,
թէտրիճէն եէմէյինիզի արթըրա-
ճաք տըր թահամիւլ իթմէլի պի-
րատէր:

—Եարապպի հէր շէյէ թահ-
միւլ իտէրիմ ամա, շու սաղըրը
տինյէմէղէ արթըք թահմիւլիւմ
գալմատը հայգըրմը պիշարէ
խասթա:

Թ. Հ.

Պէշ քէրրէ պէշին գաշ էթտի-
կինի գէօյէ պագգալընա սօրմա-
յընճա պիւմէզ պիր րագգամ հօ-
ճասը իլէ թալէպէ պէյնինտէ
պիր մուհապէրէ:

Շակիրտ—Հօճա էֆէնտի 215ի
եէտիյէ թագսիմ էթտիմ Յ գալ-
տը. պու պէշի նէ՞ եաբայըմ:

Հօճա—Գալէմ հագգը տըր,
պրաք:

Գ Ո Ր Ի Փ

(Կէչէն նիւսիւտէն)

Իճատիյէ—Իւսկիւտարըն պիր
շիւպէսի ատտ օլունան պու գէօյ-
տէ, նէվիճատ պիր շէյ եօք տըր.
վագթը իլէ պաղը ուսմանըմսը
հալլէր վուգու պուլտու իսէ տէ,
օ վագաալար շիմտի գարշը գը-
յըբըա՝ վէ բէք եօգարըլարա
կէչտի, պու գէօյիւն գիրալըք
էվլէրի իշին գիրաճը պուլանա
հէլալընտան եիւզ զուրուշ միւթ-
տէ վէրիւրէր, իճատիյէտէ խրիս-
թիյան էվլէրինն բէք չօղու բէն-
շիրէլէրինտէ հալէա գաֆէս վար

թապիի պիր սուալ հասըլ օլուր
քի աճապա գօւշ մէրագըսը մը
տըրլար, ասլա, գուշ ուշուրթմա-
մաք իշին պու գաֆէսլէրի գուլ-
լանըլար, ֆիւվագը պու գէօ-
յիւն պաղը Տօղանլարը իշին պու
գաֆէսլէրին օ գատար էհէմմի-
յէթի եօք տըր, Հալմսը զայէթ
իյի տիր սուեու, պաղը գուեու-
լարտա պուլունուր. տաղի պիր
քէօյէ կիթմէք իսթէեէն, իճա-
տիյէեէ կիթմէլի:

Գուգիւնճուր—Եալը գըյըսը-
նըն հալմսը զայէթ իյի տիր,
պուրանըն քիրալըք սահիլիսա-
նէլէրի բէք պէօյիւք օլտուքա-
րընտան, պիր իբի ֆամիլեա պիր
օլուպ էօյլէճէ իսթիճար իթմէլի.
Գուգիւնճուրա եաղըղա կիտէն
պէշ օն առէտ կիճէլիք անթէրի
եաբտըրթմալը, զիրա բէք մօտա
տըր:

Պէյլէր պէյի — Ղայէթ կիւզէլ
միւֆէրրիհ պիր գէօյ տիր, Պէյ-
լէր պէյինն, Հալուզ պաղը նամ
սէյրանկեահ մահալի պիր վագթը
բէք մէշհուր իտի իսէ տէ շիմտի
էսկիսի կիպի էհէմմիյէթի գալ-
մամը տըր:

Չէնկէլ քէօյ—Հէր քէօյէրտէ
օլտուղու կիպի գասապ տիւ-
քեանլարընտան մատէ, պու գէօ-
յիւն հիշ պիր թարաֆընտա չէն-
կէլէ պէյնղէր պիր շէյի եօգ տըր.

Չէնկէլ գէօյիւնտէ գիրալըք
պիր պէօյիւք եալը վար քի նուհ
երընտան պէրի պօշ տուր, պու
եալընըն քիրասը բէք ճիւզի
պիր շէյ իսէ տէ, իշինտէրի օ-
թուրանլարըն էօմրիւնիւ, հիշ
պիր սիկուրթա գոււմբանեալը
սիկուրթա թուրմաղը գապուլ
իթմէզ, պու եալընըն ալագիւլի
հալ թամիրինէ վէ թագըլաճաք
ճամլարա վէ օտա տօլապ քի-
լիտէրի իշին շիմտիլը 200 լի-
րա մէսարիֆ իլէ իշինէ կիրիւ-
պիլիւր. Չէնկէլ գէօյիւն սուեու
պիր աղ աճը օլտուղունտան բէք

միյտէվի տիր. հալմսը միյտէսի
զայիֆ օլանլարա ֆայիտէլի տիր,
զիրա գէօյտէ պուլունան գէօ-
միւր մաղաղալարընտան Գարաիֆ
գէօմիւրիւ թօղու գարըշմը տըր.
պիր վագթը ճոււմա կիւնլէրի
արապալարըլա կէօք սուլա կի-
տիպ կէլէնլէրէ «Օրանտէվու տէզ
ամի» մահալի օլմուշ իտի պու
գէօյ:

Վանի քէօյ—Եալը գըյըսը օր-
մանճըղընտա պուլունան պիւլ-
պիւլէրի բէք մէշհուր տըր էօյլէ
րիվայէթ իտէրլէր քի ալճըլար
իլահէսի ճիւնա, Վանի գէօյիւն
օրմանճըղընտա ահը էնինի իլէ
տաղլարը ագս իթտիրիւր իմիշ պիր
վագթը. հալմտա շիմտիլէ տէկին
կիճէ մէշթապտա գալըքլա տէնիզ
իւսթիւնտէ կէղէնլէրին ալագէ-
լէրի շաքըյըլը, Վանի քէօյիւ
տաղընտան հարֆը հարֆընա ագս
իտէր. նէ չարէ քի պու ուֆա-
ճըք գէօյտէ գիրալըք պիր եալը
պուլմաք բէք կիւճճէ տիր:

Գանտիլի—Տէյիլ եալընըզ գէօ-
յէ կիթմէք, հալմտա գապիլ օլ-
սա պիր ատամ թէքմիլ էօմրիւ-
նիւ պուրտա կէշիրմէլի տիր, մէ-
սարիֆ եօք, տիւշիւնճէ եօք, հա-
լմսը զայէթ իյի սուլու ասըլ
կէօզ թէֆէ սուլը. Գանտիլի
գէօյիւն իսմինէ րաղմէն կիճէ
սաաթ իքիտէն սօղրա, հիշ պիր
էվտէ պիր ըշըք կէօրէմէզսին.
պու գէօյտէ 90—100 եալընտա
բէք չօք էհթիեար վէ էշթիյա-
րէլէր վար տըր. սիւս վէ տա-
րաթ ասլա եօք, ֆագաթ եէրլի
ահալիսինտէ սէրվէթ սահիպի
տէ եօք տըր հէֆսի ֆագըր էս-
նաֆ թագըլմընտան տըր, սէյ-
րանկեահ մահալի օլարաք վագ-
թը իլէ թէֆէտէ Սթամաթըն
պաղը վար իտի քի սուլու վէ չի-
լէյի բէք մէշհուր իտի. էսկիտէն
պու գէօյտէ խանէտան ֆամիլ-
եալարտալի վար ըտը ֆագաթ

մուրուրի գէման իլէ ճիւմէսի տէ մահվ օլուպ կիթտիլէր :

Ա. Հիսար—Կիւնէշին սէվկիւլ լիւսիւ պիր գէօյ տիւր պուրասը, սապահտան ագչամա գատար զիյալարը ալըլմաղ պու գէօյ տէն, պուրանըն եէրիսի սէյրէն. նաս թասար վէ եալընըզըրդը սէ վէր ատէմէր տիր. զանն իտէր. սէմ շիրքէթ վաքօրյարը. Անասոյ Հիսարընա խաթըր իշին օղըրար, հալասը իշին տէրլէր քի իյի տիր տէյլ, չարը չէշմէսինին սուլու զաննէտէրսէք համամըն խաղնէսինտէն կէլլըր, զիրա եազըն իշիլմէկ :

Գանըրճա — Պիչարէ գէօյիւն պարի գանը՝ գալմըլ օլա . պու իսիմ քէնտինէ սըրֆ իֆթիրա տըր. Գանըրճանըն սէյրանկեաճ մահալի չարըսընտա պուլունան էճգաճը տիւքքեանը տըր. պուրտա հէր քէս մահալէ գահվէսինտէ, սապահտան ագչամա տէկին ուլումաղա մէղուն տուր. պու գէօյիւն բանայըրը, գըլըճ պալըղը վադթըր կէլլըր, Գանըրճատա Գարա գէօյ գէօֆրիւսիւնիւ կէօրմէմիշ 60 եաչընտա ատամ վար :

Չըպուգլու—Պու գէօյտէ եաչան, գօնշուսու վար մը եօք մու պիլմէկ, էքաէրի էվէր պիրի պիրինտէն զայէթ ուղաք տըր վէ գերալըք էվ տէ եօք կիպի տիր. պու գէօյիւն տախի բանայըրը Լիւֆէր վադթըր տըր. մուսալաթը, լիւֆէր վադթըր Զըպուգլուտա կէօրմէլի գէնկինի ֆուքարասը գայըքլար իլէ հէք պիրլըքտէ պալըքըլըք իտէրլէր. պու քէօյիւն հալասը զայէթ իյի վէ միւլայիմ տիր. իքի իւշ ճընս սուեու վար իսէ տէ էյի սու տուր տէնէմէկ :

Բաշա պահճէ—Վադաա պու գէօյտէ իքի պէօյիւք գօնաք վար սահիլտէ պէյազ պօյալը վէ էքէյիճէ թէգէին իտիլմիշ պաղչէլէրի վար ամա, ումուճ գէօյտէ պաղչէյէ պէյնգէր պաչկա արազի եօք տըր. էօյլէ ըիվայէթ իտէրլէր քի Նուօրէտտին հօճա պիր կիւն Բաշա պաղչէյէ կիթմիշ, սօրմուշ քի պուրանըն պաղչէպանը քիմ տիր. տէմիշէր քի հիշ գէօյիւն պաղչէպանը օլուր մու. իշտէ օնուն իշին մէյվէսի եօք ա, տէյիպ, պիր տահա պու գէօյէ ա-

յաք պասմամըլ. իմտի պիղ տախի պու գէօյիւ Նուօրէտտին հօճա կիպի թէրք իլէ, եօլումուղա տէվամ իտէլիմ :

Ինճիր գէօյ — Պու ուֆաճըր գէօյէ հալա թէպտիլինէ կիտէն օլմուշ մու տիյէ թարիլէրի բէք չօգ արատըք իսէ տէ, հիշ պիր քայտ ու իշար պուլամատըք. չայէտ պիր միւսաֆիր կիթմէ պիլէ գէօյիւն համամընա կիտիպ երյըանըր. անտէն եէրինէ տէօնէր, օթուրուպ վադըթ կէչիւրէճէք՝ Սուլթանիյէ չայըրընտան պաչգա հիշ պիր եէրի եօք տուր. ֆադաթ պուրասը տախի պիհադըն զայէթ կիւզէլ պիր սէյրանկեաճ տըր. Սուլթանիյէ, էքսէրի եօրկանճըլարըն, սարաճըլարըն վէ սալիք էսնաֆլարըն Թէֆէրիւճ մահալի տիր. Ինճիր քէօյիւնէ հալա թէպտիլինէ կիտէճէք օլան պիլմէլի տիր քի օրայա վաքօր ուղրամաղ վէ պաչկա գէօյլէր կիպի բազար գայըղը տախի եօք տըր :

Պէյգօզ—Գուրա՝ եօքսա Մաչա պէյի գօղու օլտուղու չիմտիյէ տէկին պիլինմէմիշ տիր. պու գէօյտէ գիրալըք էվէր հէր նէ գատար էսկի վէ տէօրթ թաւաֆլարը աչըք իսէ տէ, եինէ մաթլուպ օլան հալա իշլէմէկ. տէնիլ գըլըսը, Շիք-Շան թապիր օլունան կէմի էտէվաթը սաթար պաքքալ տիւքքեանլարը իլէ իհաթա օլունմըլ տըր, պու քէօյիւն բաչասը պիր վադըթ նամ վէրմիշ իտի. հէր քէս կիւրիւհ կիւրիւհ պուրաեա բաչա եէմէղէ կէլիլըլէր իտի. ֆադաթ չիմտի Պէյգօզըն բաչաճըսը միւշթէրինին նէտրէթինտէն, տէսթկեահընըն իւթիւնտէ սապահտան ագչամա գատար ուլումաքտա տըր. պու քէօյիւն ագարճասը բէք մէթին տիր. ատէթա Գեաղըտանէնին էսկի Չաղլաեանլարընա պէյնգէր, էսկիտէն սէնէտէ պիր սահմանադրութիւն սէպէպի իլէ պու գէօյտէ պէօյիւք բանայըր օլուր տըր. ֆադաթ իշպու միլի ալի-նիմիլի Հիւնքեար իսկէլէսինտէ իճրա էթմէյի միլլէթ թէրք իտէլի, Պէյ գօզ տախի եիւզտէն տիւշմիւշ տիւր. Ֆէնա՝ մը էթտիլէր, պու ալին եէտի գուլէ աչարըսընտա իճրա օլունալը,

խասթախանէյէ սէնէվի 200 լերա հասըլաթ օլուեօր

Պունտան էօթէյէ պիղէ լադըրը իթմէք եասաք օլտուղունտան, պու մէսէլէյի գարալըղ, վէ գանն էտէրսէք հալա թէպտիլինէ կիտիլէպիլէճէք գէօյլէրին գեաֆֆէսինի գարիունըմըգա իրայէ էլլէտիք. իմտի հէր քէր իստէտիլի բէօյէ կիտէպիլիւր :

ԲԱՐԻՍ ՖԱՃԻՍԼԱՐԸ
ՊԻՐԻՆՃԻ ԳԸՍԾ
ԷՊԷ ԳԱՏԸՆ

ՄԷ-ԸԷԷԷ՝ () Նաշէր
Յ. ԹՕԼԱԵԱՆ () Կ. ՊԻՊԷՐԵԱՆ

Պիպէրճեան էֆէնտինին նէշը իթտիկի Էթմէֆճի ՀԱԹՈՒՆ նամ հիքեայէնին, պու տէֆա ալթընճը ճիլտի տախի նէշը օլունուպ խիթամ պուլմուշ օլմաղ իլէ պու տէֆա ԲԱՐԻՍ ՖԱՃԻՍԼԱՐԸ նամ մէշհուր բօմանը՝ եինէ Թօլաեան էֆէնտի մարիֆէթի իլէ թէրճէմէսինէ իպթիտար օլունմուշ տըր. Գսալիէ տը Սթէթէրէնին իշպու բօմանը Եւրօքատա եէտինճի տէֆա օլարաք թապ ու նէշըրի, նէ տէրէճէ կիւզէլ պիր բօման օլտուղունա պիր իսպաթ տըր :

Պիպէրճեան էֆէնտինին իշպու եէնի թէշէպպիւսաթը թէշլիլգէ չայան օլմաղ իլէ գիթապէթբէրվէրանա թալսիյէ իտէրիլ :

Ապօնէ օլմաք արզիւ իտէնլէր, էսկիսի կիպի այտա 3 ղուրուշ վէրիպ 16 ֆօրմա գիթապ ալաճաքլար :

Թէքմիլ գիթապ 4 ճիլտ օլաճաք տըր :

Ապօնէ եաղըլմաք իստէյէնլէր, Պիպէրճեան էֆէնտիտէն մատէ, Պահճէ գաբըտա սուճու Պօղոս վէ Յակոբ աղալարա միւրաճաաթ էլլէմէլէրի :

Իշպու բօմանըն նէշըրինէ յուենիս 8 բաղար էրթէսի կիւնիւնտէն պաչլանաճաք տըր :

Էթմէքճի Հաթուն նամ բօմանըն 6 ճիլտի 60 ղուրուշա սաթըլըր, հէր էրմէնի գիթապճը տիւքքեանլարընտա :

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ

ԻՏԱՐԷԽԱՆԷԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՈՒՄՈՒՄԻԹԷ

Գալաթա Պէօրիւք Խալիլ բաշա խանին 1 նուազ օտաւը՝ մէրքէզ իթիխազ իտիլիպ, Տէրսաստէթլէ վիլայաթը Շահանէտէ խուսուսթլէ ումուրը սաիրէյէ վէթիլ նասպընա իհ-թիլաճը օլան ասհապը մէսալիհէ սու-հուլէթ օլմագ մագսէտիլէ հուգուգը ատիլէ վէ թիւճճարիլէ վէ շէրիլէյէ միւթէհալիլիգ տէալիլ իլէ ումուրը ճէ-զաիլէ տալալարընա վէթալիլ էյ-լէմէք իւզրէ գիյրտէ վազի իւլ իմզա-նըն իտարէսի թանթընտա օլարագ շահասթէթնամէլի վիւթէլայի տալա միւթէհալիլիգնտան պիր ճէմիլէթ թէշէքքիւլ իթմիշ տիր:

Յուսուսաթը մէզքիւրէտէն մաա-տա ասհապը էմլաք թարաֆընտան ֆիրազ վէ թէվաիի ինթիգալ վէ իյ-ճար վէ իսթիլճարէ տաիր ագաթ մուգալէլէ իլէ էմլաք պէյ ու շիրա մուսթէլէսի վէ գըյմէթը ֆահիլէ իլէ թալսմիլն իտիլմիշ վէ Եւթաստ հասպէլ զէման գըյմէթի թէտէննի իթմիշ օ-լան էմլաք վէ արազի միգտարր վէր-կիլէրինին թատիլի իշիւն մէրճիիտէն իճրաի իյճապը, վէ պէլէտիլէ իլէ տէ վաիլըր ըէսթիլէի սաիրէճէ հէր նէվ մէսալիհին տէրէ օհտէ օընաճաղը կի-պի, լէվայիհ վէ թէրճէմէ վէ մու-գալէլէնամէ միսալի հէր նէվ մու-հարրէրաթըն սուրէթը մաթլուպէտէ թ-հրիլի զըմնտա պիր հէյէթը թահրիլիլէ տալի մէվճուտ պուլուն-մաղա, տալա հագգընտա իսթիլ-սալըր էյ վէ իսթիլարէ զըմնտա

միւրաճասթա րազպէթ պույուրա-ճագ զէվաթ տալի մէմնուն իտիլէ-ճէկի, վէ սաքին օլտըգլարը մահալէ ճանիպիլտէն ֆագըր հալլէրինէ տա-իր շահասթէթնամէ կէթիլէն ֆուգա-րատան իւճրէթը վէթալէթ ալընմա-յաճաղը իլան օլունըր:

Իտարէխանէի
ումուրը ումուրիլէ միւտիրի
ՏԻԳՐԱՆ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Գալաթա Պէօրիւք Խալիլ բաշա խան Ե. 1: 8-3

ՇԱՐԱՊ ՎԷ ԷՆՎԱՅԻ ՄԵՇՐԱԻՊԱԹ ՏԵԲՕՍՐ

Պ. Վ. Մէնէվիլէան վէ Բախու-լօ շիրքէթի, Պէյօղլու ճատտէի ըէպիրինտէ Հալէպ շարշըսընտա 7 նօմէրլու մաղաղատա էրէն գէօ-յիւ Գարա-չալուշ վէ Պուրսանըն Ալթըն դաշ իւզիւմլէրինտէն Եա-բըլմա հալիս շարապլար սաթըլըր:

Իշպուլ շարապլար տօքթէօրլար թարաֆընտան մախսուսէն անա-լիլ օլընարագ, էյլիկի վէ նէֆա-սէթի թատիլք գըլընմը տըր ըի հաստալար իշին ըէք զիեատէ թէսիլի օլտուգտան պաշգա, սուֆրա իշին տալի էն պիրինճի շարապլար տըրլար:

Մէզքիւր տէքօտա էնվալի շա-րապլարտան մաատա հէր ճընս գօնեաքլար, մաոտիգա վէ ճիպ-լէ ըագըլարը, Կէմլէիլիլին վէ Եուլանըն հալիս թօրպա Եաղը տալի զայէթ էհվէն ֆիյաթ իլէ սաթըլմագտա տըր:

ՊԻԼՄԷՃԷ

ԻԼԷ

ԱԳՏԸ ԻԶՏԻՎԱՃ

ՎԷ

ՊԻՐ ՍԷՐՎԷԹ

Ի Խ Թ Ա Ր

Միլէթիմիզտէն պիր քիմսէ, խալիլ վագըթ չէքմիշ օլտուղու խալսթալըգտան սօնրա պէշ նէ-ֆէր չօճուղու իլէ սօն տէրէճէ ըէնչէյի զարուրէթէ տիւչար օլ-տուղունտան, իշպուլ ըիսալէնին հասըլաթը իլէ, էմըլ թէալիւ-չիւնին իսթիլհասընա պիր սէր-մայէթի ճիւղիլէ ըէյտա իտէպիլ-մէք իւզրէ պուլ ըիսալէնին թապ ու նէշրինէ միւպատէրէթ իլէ-միշ օլտուղու ճիհէթլէ, պու-պապտէ զէվաթը համիլէթմէն-տանըն ճիւղի պիր ֆիյաթը օլան իշպուլ լաթիֆ ըիսալէճիքտէն պի-րէր տտէտ իշթիրա իթմէլէրինի ըէճա վէ թէմէննի իլլէր:

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻԻՆ

ԱՅՑԵՏՈՄՍԻ

Լաւագոյն քաւթօնի վըայ ամէն լեզուաւ կը պատրաստուի իգին 100 հատը 10 դհեկն. պէտք ունեցողները պէտք է դիմեն Գ. Պաղտատլէան տպարան Յակոբէան խան թիւ 13 Կ. Պոլիս:

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԵՒ ԱՆԳՂԻՆԵՐԷՆ
ՇՐՋԱՆ Բ.

ՊԱՏՐԱՍՏԵՑ

Ս. Մ. ԳԱՍԱՊԵԱՆ

Կեդրոնատեղին է Վ. Հիսարիւան գրատունը Ուղուն չորսիւ-պալը թիւ 10: Գին 3 դահեկան

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

ԱՆՏՕՆ ՍԱԲԱՅԱՆ

ԻՄԱՐԱԳԻՐ Թ. ՀԱՃԵԱՆ

ԲՕԼ ՖՅՅԱՃԵԱՆ

ԵՒԻԲՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄՏԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ԿԷՕԶԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻԻԹԷԱԼԻԳ

Ա. Լ. Է. Ա. Թ. Ի. Ի. Ճ. Ա. Ր. Ը

Մէզքիւր մաղաղատա կէօղէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալիլք էնվայի ալէաթ ու էտէվաթ մէվճուտ տըր:

Էզճիւմէ, Եուլմուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուտան) մաամուլ մէվատտը միւթէլիլիք, գասըգ պաղարը, էնվաի շիրինկալար, էլէք-թըրք մաքինալարը, միզան իւլ հալա (պարօմէթը), միզան իւլ հարարէ (թէրմօմէթը) վէ էյի ճիւն կէօղլիւլէր պուլընմագտա տըր:

Մ. Բօլ Ֆոյաճեան հէր նէվ սըբարըչաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր: